

REDACCIÓ:
Josep PALLACH
Rue Gaston-Mangin
Bât. B - Esc. 5 - Ap. 53
MONTIGERON (S - et-O).

ADMINISTRACIÓ:
M. MIQUEL

26, rue des Potiers — Toulouse (H.-G.)
C. Ch. Postaux : 1792-75 - Toulouse

Endavant

FEDERACIÓ
DEMOCRÀCIA
SOCIALISME

Preu de l'exemplar: 20 francs.

Suscripció l'any: 250 francs.

ORGAN CENTRAL DEL MOVIMENT SOCIALISTA DE CATALUNYA

1936-1961: 25 ANYS DE GUERRA CIVIL, DE MISERIA, DE PRESONS I DE DICTADURA

LLIBERTAT PELS PRESOS!

★ Després de la Crida de la C.I.S.L., es succeeixen els manifestes per la llibertat dels emprisonats. Posicions del C.I.S.A.E. francès, del S.D.D.F. britànic, dels intel·lectuals i personalitats belgues, italianes, escandinaves, austriacques, etc., etc.

A tot arreu del món ha continuat la campanya per la llibertat dels presos de la península. A França, un important manifest del C.I.S.A.E., seguit d'una declaració de múltiples personalitats vingudes de tots els horitzons polítics i socials i que ha estat reproduïda pel periòdic «Le Monde», ha marcat la continuació de la campanya per la llibertat dels presos.

Entretant, a Anglaterra el Labour Party exigia en un comunicat oficial la llibertat dels presos polítics espanyols i tota la premsa i la ràdio es feia eco de les declaracions dels advocats que

intentaren visitar les presons espanyoles i als quals fou negat el permís de visita.

Múltiples personalitats belgues, italianes, austriacques, noruegues, sueques, etc., etc., expressen també llur voluntat d'obtenir la llibertat de tots els emprisonats.

A Espanya la premsa franquista s'ha fet eco finalment de tota la campanya. Com? Amb el cinisme habitual: desmentint que hi hagin emprisonats polítics. «La Vanguardia» publicà un editorial afirmant-ho, i els principals periòdics espanyols repeteixen la mentida inspi-

rada pel ministeri. Ara bé: el franquisme té un mitjà molt senzill si vol que la gent se'l cregui: obrir les portes de les presons, deixar que les comissions internacionals verifiquin les afirmacions; però és això precisament el que no farà el règim de Franco!

Al començar el 25è aniversari de la sublevació franquista, el dictador vol guardar l'esperit de la guerra civil però també tem la repulsa internacional. I és aquesta repulsa el que l'amenaça arreu!

Es el poble però el que ha d'imposar la llibertat!

UNITAT PER L'ACCIO DEMOCRÀTICA

La lectura de la premsa franquista acusa, al començar l'any, la forta inquietud que comença a manifestar-se quan es conegueren les noves de la victòria de Kennedy als Estats Units.

Els nomenaments dels responsables del Departament d'Estat han accentuat el malestar i les crítiques encobertes, tendint totes a culpar els negres i els liberals que s'aprofiten de la victòria democràtica per a plaçar els seus homes als llocs-clau de la política estrangera. Així han estat jutjats i criticats els nomenaments del nou Secretari d'Estat Dean Rusk, i els de Stevenson i Ch. Bowles.

A nosaltres ens sembla perfectament natural aquesta inquietud. Amb Nixon, el règim americà hauria seguit la lenta decadència que durant els darrers deu anys ha fet perdre als demòcrates de tot el món la confiança que abans tenien en els Estats Units. A l'Àfrica com a l'Àsia, i com al continent americà, el prestigi dels Estats Units — profundament relligat (justament o injusta), al de la democràcia i al del món occidental — ha perdut posicions que difícilment podrà reconquerir. La divallada, amb Nixon, s'hagués accentuat. Amb Kennedy i els seus amics potser intentarà aturar-se. Almenys el nou

President l'ha denunciada obertament en els seus discursos electorals i ha dit que volia cloure-la.

Es precisament aquest afirmació el que preocupa als medis franquistes. El règim espanyol és fet d'una tal suma de petiteses que tota gran empresa possible ha de preocupar-lo i fer-lo sentir en perill. Avui és segur que les minories que exploten la península i que viuen grassament del record de la guerra civil, saben que aquesta explotació s'ha d'acabar un dia o altre; no ignoren que la misèria, el fútbol i els toros no evitaran eternament el plantejament radical dels problemes vivissims d'Espanya — i que aquest plantejament, com més temps passa, més dur i violent risca d'ésser.

Tant li fa. Els dirigents franquistes prefereixen «anar tirant» i volien uns amos americans també decidits a «anar tirant» encara que al final de la passejada hi hagués l'abim que espera inevitablement al capitalisme i a les dictadures que li fan de suport...

La sensibilitat política de la joventut de Catalunya ha copsat aquesta realitat i això és el que motivà la manifestació davant del consolat americà de Barcelona. No n'hi ha prou, però, amb manifestacions com aquesta. Hi ha unes quantes exigències que els catalans hem

de tenir presents al plantejar-nos les possibilitats de l'actual moment internacional, indubtablement no gens favorable al franquisme: La primera, és la d'afirmar la nostra personalitat nacional, tot i inserint-la en un conjunt peninsular, que és el que interessa i i coneix el món internacional; la segona és que sense acció popular, forta, coordinada, responsable, tot el que puguin fer les minories de l'Interior (galrebé sempre catalanes o basques) sera poc decisiu, entre altres causes perquè hi ha problemes pendents pel món que preocupen molt més a tot-hom.

Som doncs nosaltres, són els nostres pobles els que han de plantejar els propis problemes. Catalunya ha mostrat ja el que podia fer-se. Estarà disposada a fer-ho de nou, a condició de dir les coses clarament i de senyalar els objectius mínims de l'acció comú els quals impliquen pel nostre poble el dret a l'autodeterminació, i reclamen també — per tota Espanya — la comprensió de les realitats del nostre temps, que és l'any 1961 i no pas el 1936...

Ara que es parla d'unitat i d'acció peninsular és bo que els catalans fixem les dreceres per un camí que coneixem bé, que és difícil i perillós, però que és també l'únic que pot conduir a la victòria.

DIALEG CORDIAL

per Yvan GILABERT.

I

Un bon amic de l'interior m'escrivi, regularment, parlant-me de qüestions polítiques i em dona a conèixer les seves inquietuds de cara a problemes concrets del present i del futur. De la seva última lletra vull destacar, preferentment, dos aspectes que crec fonamentals: El primer fa referència al que ell considera incapacitat de les esquerres per a actuar coordinadament i presentar un programa de govern que pugui aglutinar la majoria del poble espanyol. El segon apartat senyala que les noves generacions no volen viure hipotecades pels fets i per l'esperit que nosaltres deixàrem l'any 1939.

Es evident que degut a moltes circumstàncies, les intitulades esquerres no han arribat a concrecions que obrin perspectives a una sortida de la situació política imperant a casa nostra. Programes i declaracions se n'han escrit a dotzenes a l'exterior i bastants projectes han estat elaborats a l'interior. Els elements exiliats —que compten cada dia menys— en la seva gran majoria segueixen aferrats a principis i tàctiques d'ahir. Per això, per anacrònics, van perdent força. Existeixen, però, nuclis i individualitats, que segueixen al dia l'evolució política i social del nostre poble i que mantenen contactes estrets amb els diversos nuclis resistents de l'interior: que segueixen el pensament i evolució de les noves generacions, i que units a les mateixes ajuden i estimulen la seva actuació.

A l'exili, no s'ha pogut, en cap moment, unificar l'acció de la immensa majoria de les forces oposicionistes. Ara, últimament, sembla que es van coordinar les coses, seguint pautes i orientacions de l'interior, i procurant agermanar l'acció de les dues corrents coaligades. Pel que fa a Catalunya tenim una coalició de forces a l'interior i a l'exterior que vol treballar eficientment per ajudar a enderrocar el règim franquista. Resten al marge, encara, alguns nuclis i personalitats, però si es treballa bé, poc a poc s'anirà eliminant discrepàncies i sols restaran al marge els eterns descontentos.

Ara bé, un programa concret de govern per aplegar tots aquests nuclis no crec que existeixi, per ara, ni el considero convenient. Els programes de govern s'estructuren i es fan públics davant la imminència d'una possibilitat de realització. Aquesta no és, al meu entendre, l'hora de les esquerres. Concretar massa portaria a una sèrie de discussions bizantines que implicarien, fatalment, la dispersió. En aquesta cruïlla difícil pel nostre poble entenem que la missió de les esquerres és organitzar-se i estimular l'acció d'altres forces que han de provocar la caiguda de la dictadura. Si se'ns necessita per una acció directa o indirecta caldrà condicionar-la. Si, fatalment, la perdurabilitat de la dictadura —actual o similar— ens obligués a reconsiderar els nostres mètodes de lluita, seria arribada l'hora d'estructurar un programa de govern, no massa concret, per a galvanitzar les grans masses d'oposició i portar-les a un terreny de lluita activa.

El més que podem fer en aquest moments, els que tenim lleure i enyorança de la terra i el desig de veure —la llure, i que no hem renunciat a retornar-hi i a servir-la, és estudiar el passat del nostre poble, connectant-lo amb tota la seva històrica, evolució o transformació social, política i econòmica, i procurar influir perquè en un demà, més o menys llunyà, no tornem a incórrer en els mateixos errors del passat. Nosaltres, els socialistes, cal que meditem serenament quin és el millor camí a seguir, d'acord amb les possibilitats reals existents. Ara, després de més d'un segle de publicat «El Manifest Comunista» de Marx, després de dos guerres internacionals i de les experiències feixistes-nazi-falangistes, podem comprendre que és una frase allò de que els treballadors no tenim res per a perdre. Contemplant el millorament general de la majoria d'assalariats dels pobles occidentals cal que pensem molt bé que és el que ens espera en l'esdevenidor. No cal dir que, sense renunciar a un total canvi de l'estructura econòmica, voldriem, provisionalment, pels nostres productors, un nivell de vida similar al dels països alludits.

ELS PROBLEMES DEL CAMP

Per A. OLIVE.

Sigui quina sigui la situació actual del pagès català, se li presenten els mateixos problemes que tenen els pagesos dels altres països occidentals.

El progrés mecànic dels darrers anys fa que l'agricultura segueixi camins diferents dels que seguia. El treball familiar de la terra amb els seus estris clàssics i ancestrals de treball caduca dia darrera dia per fer pas a la producció mecànica i, fins i tot, de tipus industrial. Veiem cada dia més la concentració de l'agricultura en grans propietats (conseqüència lògica de la concentració dels mitjans de producció), on la maquinària troba la seva raó de ser: l'economia de ma d'obra.

Anem doncs a grans passes vers l'industrialització de l'agricultura: és el procés del nostre temps.

El camí a seguir per l'assimilació a Catalunya d'aquest progrés científic i industrial ens toca a nosaltres netejar-lo i esbrossar-lo si volem que la petita i mitjana pagesia catalana hi sigui accessible i no en resulti perjudicada.

Seguint l'exemple de l'indústria, i més encara l'exemple que dona la gran propietat, cal que la petita i mitjana pagesia concentri els esforços, reunint els mitjans de producció per fer-la més eficient.

Si al pagès català no li agrada deixar-se arrossegar pels esdeveniments, cal que es decideixi a plantejar-se aquestes realitats.

Ahir la pagesia a través dels Sindicats Agrícoles, esteses per tot Catalunya, va fer proves de tot el que és capaç en el terreny de la cooperació agrària. Nosaltres ens sentim orgullosos d'aquella gran obra.

Avui i demà aquesta cooperació és i serà necessària com mai: no tan sols per realitzar compres i vendes en comú dels productes agrícoles, si no també per la compra d'eines i maquinàries de treball que no pot comprar el pagès isolat, i que en tot cas no podria amortir el petit propietari, ni el mitjà, suposant que tinguessin diners per comprar-la.

Aquesta cooperació ha d'ésser la base del lligam entre el pagès i el treballador de la vila, entre el productor i el consumidor. Cal trobar els mitjans d'entesa per salvar els interessos de l'un i de l'altre, en benefici de la justícia i de la millor producció.

A grans trets, ja n'he dit molt. Aquesta és la nostra gran tasca: és feina d'homes sensats, honests i que toquin de peus a terra. Sense aquestes qualitats indispensables, poca cosa de positiu podria fer-se i finalment retornaríem al desengany col·lectiu, a la desil·lusió, al fasti, i al retorn d'un individualisme suïcida per tots i per un mateix.

Però tot això no ho podem emprendre sense posar fi al regne dels amos actuals de Catalunya i de tot Espanya, els quals avantposen els seus profits particulars als del pagesos i als dels obrers. Es per això també que els homes del camp i els treballadors de la ciutat hem d'associar els nostres esforços, en tots els terrenys, i lluitar plegats per aconseguir l'enderrocament de tots els «francos» de Catalunya i d'Espanya.

SALUDEM

L'HEROICA CLASSE OBRERA BELGA.

LLIÇO I EXEMPLE DE COMBATIVITAT I DE CORATGE

AL SERVEI DE LA JUSTICIA SOCIAL I DE LA LLIBERTAT.

SOCIALISME

per M. MIQUEL

Es aquest avui un problema de primera importància, perquè en la mesura del possible tractem de comentar-lo i si l'encert ens hi ajuda, àdhuc voldríem aclarir-lo, ja que el Socialisme es l'expressió de la democràcia i l'exercici de la llibertat, ço que comporta el respecte de la personalitat humana.

Es corrent en el combat per la Democràcia i la Llibertat, trobar gent actius, que a la primera us contesten: «oh, jo no soc pas comunista». Es evident, es vulgui o no, que tota aquesta gent que no es diuen comunistes, fan cosa que esdevé natural, ja que el comunisme internacional no es altra que una societat anònima disposant d'un capital que es impossible de xifrar.

Pasternak ens diu que són «la mediocritat derfermada, que tot ho destrueix per manca de moral i d'amor». Nosaltres creiem, que el Premi Nòbel de Literatura de 1957, va saber-ne fer una definició encertada.

Aquesta definició es la que explica el fenomen actual o sigui l'eufòria i la predisposició a la facilitat de un gran nombre de gent, que malgrat la seva qualitat i els seus coneixements intel·lectuals, es supediten o s'adapten al sol que més escalfa, com es diu vulgarment, o al que millor paga, com sempre ha fet la mediocritat.

Sovint hom llegeix en la gran premsa, al referir-se a les coses del país soviètic i els seus satèl·lits l'expressió de «camp socialista».

Recordem que els nazis es titulaven nacional-socialistes. Vol dir això, que com que el Socialisme es la demostració pràctica que per l'esdevenidor de la Societat es indispensable una nova distribució del patrimoni nacional, tots els aventurers tracten de servir-se'n per camuflar la seva veritat.

En el país soviètic ens trobem que el P. C., la nova classe dirigent, no és altre que el Sindicat Patronal, el qual ha realitzat el somni daurat de la burgesia dels altres llocs, o sigui, controlar els Sindicats dels treballadors. I si tractem de fer comparacions veurem que en el país franquista, es dona la mateixa paradoxa amb els Sindicats verticals. C.N.S.

Una de les proves de l'actitud convencionalista, és la de molts progressistes i neutralistes de tots colors, que en el fons són simplement pro-soviètics, puix la seva activitat en nom del neutralisme es limita a propagar els èxits soviètics i a callar les calamitats. I criticar el més petit o greu error dels anomenats occidentals, tasca que afegida als milers de «funcionaris» soviètics arreu del món, dona el resultat mentider que coneixem.

Que no ens vinguin amb històries de que certs països necessiten un règim de dictadura per tal de superar la seva estagnació. Tenim massa prop nostre el fet franquista per a saber que desde que perdura en el nostre país, aquest ha esdevingut un dels més endarrerits, ja que la seva obra no ha estat altra que destruir els benefets de la República en tots els ordres.

Tampoc el creiem indispensable a Dresde, a Praga, ni a Budapest on es construïen locomotores molt abans que a Moscú i Peking.

Socialistes i catalans; S'ha desfet bascs i socialistes una anella

Tierra Vasca és un interessant mensual que A.N.V. publica a l'Argentina i fa arribar en gran nombre a l'Interior, d'on reben també moltes col·laboracions. Recentment Tierra Vasca ha perdut el seu director, un dels millors periodistes i escriptors d'aquest bon planter d'escriptors i periodistes que fou el Bilbao d'abans del franquisme. Però la mort de Tella-gorri no ha esclaiat gens el portantveu de A.N.V., que resta un dels millors, sinó el millor, mensual de l'exili. Doblement interessant per nosaltres, obert a totes les corrents socialistes de l'Interior del país basc — on són nombroses.

Copiem del darrer exemplar rebut un extracte d'un crònica de l'Interior, signada per «Manuel Arrieta»:

— *Un buen día cayó por Donostia un amable mensajero del socialismo español y nos espetó una serie de cosas de mal gusto acerca de los socialistas catalanes. Según el tal mensajero, los socialistas catalanes no eran gente de fiar, y no lo eran a causa de que antes que socialistas eran catalanes. Y nos lo decía con frescura sin igual un «gachó» al que como a cualquier reaccionario español se le hacía el trasero agua de limón en cuanto oía hablar del viejo imperio español o del eco del estruendo del triunfo imperial de Otumba o de Lepanto. Los hay «jilis», como dicen en Madrid...*

«*Todo cambia. Hoy ya van las aguas en otra dirección... El socialismo vasco tendrá tal potencialidad que asimilará a todos*» — diu l'article que comença afirmant una veritat com un temple: «*Se puede ser socialista y vasco hasta las cachas*».

Naturalment: i és plegats els socialistes bascs, catalans, i dels altres pobles de la península que forjàrem l'amistat i la germanor entre els pobles fins ara explotats per l'Estat centralista, el millor instrument de la reacció espanyola.

Al Japó en 1870 no hi havia ferro-carrils ni cap màquina-útil ni cap home que sabés àlgebra. A més un llei «shogunal» limitava el camp d'acció dels inventors si no era per al teatre. Però 25 anys després una flota construïda exclusivament per ells, derrotava la venerable flota russa, que durant 250 anys havia absorbit totes les sol·licituts pròpies del imperialisme zarista.

No. Catalunya no necessita lliçons de gent com aquesta, ni de cap espècie de ferroxisme. Catalunya és capaç amb la qualitat dels seus ciutadans d'administrar el seu patrimoni, que com deiem més damunt no ha de tenir el caràcter d'exclusivitat que li hem conegut sempre. Ha de ser un país en el que els treballadors gaudeixin d'un nivell de vida suficient, condició primordial de progrés i de benestar, que acredita els pobles lliures, i al mateix temps facilita esvaïr l'espectre de les dictadures modernes, presa còmode de la mediocritat i de l'arribisme

Estrenem les files, companys del «Moviment Socialista de Catalunya», que s'ha desfet una anella. I cal suplir-la.

En una de les files més compacta hi havia una anella sòlida, segura-la companya Batalla. I ara ja no és sinó un nom que s'esborra de les llistes de la militància socialista. Un exiliat més que sucumbeix a la inflexibilitat de la limitació de la vida, penyora de mort.

Batalla cau en moment esperançador del destí incert del nostre poble i no ha de veure la realització per la qual va lluitar abnegadament, amb l'exaltació d'ideals que són torxa de fe. Però la seva desaparició ens ordena d'apretar files, de prendre exemple de la seva capacitat de sacrifici. Amb el pensament ple de la veritat marxista, arborat el seu cor per la flama de la llibertat, la companya Batalla mantenia l'esperit alerta, sempre pendent de la resposta humana als problemes del recuperament històric de Catalunya. Ni durant els darrers dies de vida, patint d'una malaltia incurable, va deixar d'interessar-se amb obstinació per la situació internacional en pro de la nostra terra.

Ja la companya Batalla no pot servir de nex entre la solidaritat universal. I aquesta Secció, en retre homenatge a la seva memòria, vol recollir el llegat de fe i de voluntat socialista que ens va fer. Els exiliats saben la font de bondats que fou Batalla, tant en l'hora de l'escampada tràgica com en els dies de l'ocupació alemanya a França. La seva casa de Perpinyà fou sempre refugi segur per a tots. Això ens diu el contingut de facultats al servei de la causa que tenia aqueixa gran dona, combativa i serena, una causa que tot i mereïent els seus desvetllaments, exigeix d'avançar el deure a sentiments inherents a la seva condició femenina: llar, família, amitats...

Amb la companya Batalla s'ha desfet una anella... I el millor homenatge és posar-la com exemple a seguir, estrenyent els nostres rengles per a fer sentir al món lliure la fe en el pervindre de Catalunya i en la victòria del socialisme. I ja que fins en la mort ens assenvala el camí del socialisme, que la militància del Moviment Socialista de Catalunya compleixi amb el seu deure. I l'abnegada Batalla descansarà en pau.

SECCIO DE VENEZUELA.

Libertat pels presos!

Société Générale d'Impression
Toulouse

Le gérant : A. IBORRA

PRESCRIPCIÓ

Per SERRA I MORET

El Tribunal Internacional de Nuremberg fou tan just i ponderat que fins va tenir en compte la temporalitat dels judicis humans. Ara seran graciats els darrers condemnats que resten amb vida i la ciclepea barba-ritat nazi passarà a la història esvanida com una de les taques passatgeres de la llum. Germània, la docta i poderosa, ha rentat l'afrent indemnitzant les víctimes d'aquell esclat de vessània i aporta encara la seva contribució generosa a la resurrecció i afiançament de l'Estat d'Israel.

Pensem que la natura és injusta quan no es contrau a la nostra concepció geomètrica de la vida sense recordar-nos que la vida és constància en l'eterna mutació. L'engranatge negligeix l'ètica i ens ofereix l'espectacle de nombre de famílies que han tingut carn rostida en els forns crematòris i gaudeixen de compensacions i rendes que no havien mai somniat car consideraven pura pèrdua tenir un pròxim en captiveri i ho amagaven com podien; i són justament aquests els que es beneficien del sacrifici que ells no apreciaven i ara veuen que era un títol fiduciari de deute de l'Estat. Una lliçó d'economia que haurien d'aprendre molts professors i molts alumnes d'aquesta matèria.

La tragèdia espanyola, molt anterior al passatge truculent del nazi-feixisme, no planteja aquests problemes contradictoris de l'ètica corrent i tradicional. Aci no hi ha tribunal superior, ni judici temporal, ni càstig, ni absolució, ni prescripció. Aci hi ha un material de provisió inesgotable que es lliura resignadament a les moles arcaiques que el trituren i en fan pols, sense combat, sense reacció col·lectiva. El que no es conforma, el que vol viure, se'n va, si pot, i mai més no torna al cau. Per això en la consciència del poble espanyol no hi cap mena de pietat ni simpatia pels exiliats polítics o econòmics — és igual! — perquè se'ls considera intrínsecament escàpols, redimits, estranys a la massa condemnada, fatalista, que no té esperança ni avenir. Els pocs que avui cobren indemnització per la mort d'algun dels seus en els camps d'extermini nazi pensen que l'únic penderable de tot el procés és la generositat germànica i que si el govern franquista indemnitzés poc o molt les famílies dels perseguïts i assassinats pel règim tot estaria justificat i se li podria oferir abundor de carn humana per a la màquina trituradora. I que el negoci podria ésser tant o més rentable que el que van fer els alemanys amb l'extermini de jueus i altres races inferiors.

El curt lapse de República, tan difícil i agitat vingut providencialment, per atzar, fou un alcaloide dissolvent en la fosca consciència del poble espanyol. Malgrat les brutals reaccions contra el règim de democràcia de part dels que l'haurien d'haver defensat i consolidat, va demostrar-se que Espanya no era una excepció natural i orgànica, sinó un poble susceptible de civilització, com els altres, i que si volia podia dominar les forces de la reacció i de la barbàrie. Però no va voler, i quan aquelles forces van reconquerir Espanya el poble es va cansar del sacrifici de la defensa i va considerar preferible lliurar-se a l'enemic i blasmar els que li aconsellaven resistència. És que el poble no sabia que el sacrifici tenia compensació i que un dia podria cobrar les indemnitzacions i rendes degudes a les famílies de les víctimes.

Jordi Pujol, davant el Consell de Guerra que va condemnar-lo a set anys de presidi, va dir que no era ell sol sinó tota una generació la que seia en el banc dels acusats, una generació que volia justícia, llibertat i pau. Jordi Pujol va demostrar que no hi havia prescripció, que els drets de ciutadania i de patriotisme eren vigents i que calia exercir-los sense restriccions ni dissimuls. Ja n'hi ha prou. No ens cal fer altra revolució ni provocar altra violència. No hem de fer el paper de víctimes, sino el de combatents. És una lluita que no es pot perdre només per abandó, ço que comporta la prescripció, la conformació a l'esclavitud i l'indignitat humana. Saludem la generació que s'alça i accepta el seu destí!

1961 : UN NOU ANY

AL SERVEI DE CATALUNYA I DEL SOCIALISME

Al començar l'any reafirmem la nostra voluntat de continuar la lluita per la llibertat. No ens sentim ni descoratjats ni desil·lusionats. Franco passarà i passarà l'Opus i passarà el «Movimiento» i els que se'n serveixen. Resta i restarà el nostre poble. És per servir-lo que els socialistes catalans continuem el combat.

Tot caminant

UN TESTIMONI

Fa un parell d'anys que amb un amic estranyable havíem deixat de fer camí plegats. Vint i cinc anys de corrua havíem lluitat en el mateix front de la llibertat, de la democràcia, de la justícia social, ben curt, de Catalunya. La perllongació d'aquest combat — sense resultats esclatants — havien anat esllavissant el raonament del meu amic fins a fer-li suposar que la poca eficàcia de la nostra acció era deguda als mètodes emprats i, sobretot, al contexte moral que conforma el moviment socialista internacional. Una passa més endavant pel fil d'aquestes deduccions, i li aparegué a la vista el lloc on devia inscriure's per tal de realitzar indefectiblement les seves idees.

La lletra que guardo em deia, malgrat tot, que no era pas amb joia que acançava per aquest nou actuar car s'adonava que en el seu dia una bona part de claror s'havia escanit. No era qüestió d'aturar l'experiència, ans el contrari, capcot i afuant-se en entrega material a l'aparell del partit monolític, una sèrie de missions li foren encarregades, i poc a poc el seu lèxic s'agençà de paraules i conceptes — servits en sèrie — de tal faïssó que en converses posetiors feien nèixer en mi el dubte d'un capgirament que, confesso, esperava amb angouxa.

Em dolia constatar que, almenys superficialment, una tanca densa i llejta separava les nostres vides, encara més perquè col·legia en el seu actuar la part de cert que li infondien amb la intenció de fer-nos perdre l'afecte que des d'injants ens havíem servat mutuament.

L'amic, però, és de bona mena i amb talent suficient per a no deixar-se menar com un moltó. De dintre estant ha pogut comprovar la vida i l'exercici aberrant d'aquesta organització, arreu estrangera, d'aquest partit rus que a cada país es disfressa amb els colors nacionals.

La veritat, doncs, ha fet el seu camí i és per això que avui rebo l'aclariment següent: «Des d'ahir no formo part del Partit Socialista Unificat de Catalunya. Una discussió sobre la qüestió nacional i l'avenir de la nostra terra han dut com a conseqüència el meu trencament total amb el partit. Els motius de la meua separació del P.S.U.C. són, primer, perquè considero (ho he pogut comprovar) que el Partit Comunista d'Espanya és l'amo absolut de la sucursal catalana. Segon, perquè ço que ells en diuen centralisme democràtic no és res més que un vel que encobreix la real supeditació de tots als interessos de l'Estat rus. Per mi aquestes són raons fonamentals amb altres que formen part d'un temps transcorregut dins del dubte i per a fugir del dubte.

«Podràs dir-me que això que ara dic, tothom ho havia dit i ho sabia d'abans. És cert, però jo he fet l'experiència la qual per a mi té un altre valor i significat».

Enric BRUFAU.